

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

NYILVTER PETITÓRA 20 FILLÉR.

Felolós szerkesztő:

DÉKÁNY MIHÁLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyeljes:

STRAUSZ SÁNDOR.

A kikiről megfélekednek.

Minden élő lényt az a sajnálatraméltó önzés jellemzi, hogy mindenki kedvetlenül fordít hátat a hanyatlásnak és roskatagságnak, míhelyt az emberi alakban mutatkozik. A rómaiak és görögök jól ismerték az emberi természetnek e gyöngéjét s épp azért dicsőfényt szöttek az ősz lók körül, az aggodalmat látóknaként tisztelték és nemcsak szeretetteljes szánalmat követeltek irántuk, mint a kereszténység, hanem egyuttal tiszteletet is. E mellett abból a szempontból indultak ki, hogy sokat kell követelni, hogy az ember valamit kapjon. Ha jól megvizsgáljuk a dolgot, hogy általán véve mily állást foglalunk az aggkor ellenében, arra a meggyőződésre jutunk, hogy sokat magasztalt emberiségünk ugyancsak rozzant lábón áll.

Mindnyájan ismerünk egy-egy csöndes udvar-szobát, hová néha belépünk, de csakhamar ott hagyjuk, örvendve, hogy lerázunk nyakunkról egy terhes kötelességet. Azt hisszük eleget tettünk a külső és néha néha barátságosan ajánlt ajándékkal, mert a fiatal kor rút önzése föllázad bennünk, míhelyt oly áldozatot kell hozni, mely igénybe veszi időnket és megrövidíti elveinket. Pedig épp ezzel tartozunk az aggkornak. Minden agg, bár miként szinlelje is az életuntagságot és közönyt, hálásan érzi, midőn a fiatal kornak üde, tavaszi lehelete érinti. Habár ezerszer ismétlik is, hogy korukban minden szebb, és jobb volt, mégis szívesen melegednek a fiatal, pezsgő élet tüze mellett.

Ha a fiatalság jól meggondolná ezt, minden bizonynyal erőt nyerne a szelid, tűrő szeretethez. De fájdalom! legtöbnyire arról igyekszünk magunkat meggyőződtetni, hogy társaságunk terhes rájuk nézve és ilyenkor rosszul palástolt bosszankodással hozzuk az apró áldozatokat, úgy, hogy ezek elveszlik minden becsüket.

Ilyenkor aztán a fonnyadt, remegő ajak gyakran sóhajta: »Óh! mindenkinek és magamnak is terhére vagyok!« Ez a szó öntudatlanul vádolja a környezetet.

Alig akad női szív, melynek türelme és áldozatkészsége kimeríthetetlen ne lenne gyermekek iránt és erre nézve nem csupán a saját családnak gyermekeit értjük, hanem idegenekét is, mert valaminthogy a növény a viláosság felé, úgy fordul az embernek összes lénye a leendő felé. A kis Pista talán már századik izben hánytá halomra ábráit és egyéb játékszereit, melyeket ugyanannyiszor és minden zugolódás nélkül föl-szedünk, a kimerültség kergetett végig házban és kerten és végre új ruhánkat végig öntötte kávéjával, a nélkül hogy megharagudnánk a gyermekre.

Ez ellenében mily szükkeblüen latolgatjuk az aggok iránt tett szíveséget! A gyermek egyetlen mozdulata letépi nyakunkról a cifra bodrot vagy összegyüri lenge

báli öltözékünket, midőn felpróbáljuk. És mi mosolygunk erre, holott a nagynénének vagy napának egyetlen ócsárlása már teljesen lehangol. Ha valamely elkényeztetett gyermek a leggorombább valót szórja szemünk közé a próbóbb szokásainak vagy külsőnk fölől, ezt elmésségnek nevezzük, holott az agg ajakáról hangzó csak némileg találó megjegyzés ugyan erről, ingerült feleletet idéz elő. Az aggkort menten a kis-korukhoz hasonlítjuk, míhelyt a világot vagy tetteinket bírálja és mégis teljesen beszámíthatónak tekintjük, míhelyt sértést kell megtorolni!

Van az aggkornak két faja, mely ellenében különös bizalmatlanságot tanusítunk: az a g l e g é n y és a g g s z ú z. Annyiszor és oly gyakran hangsúlyozzák, hogy az ezek elleni előítélet rég leküzdött álláspont, hogy önkénytelenül vesz erőt rajtuk a gyanu, hogy még nagyon is virágzik. Az agglegény koránt se dicsekedhetik a nők rokonszenvével, mert mindig azt föltételezik, hogy szabad akaratból maradt egyedül. Az aggszűznek társadalmi állása még terhesebb, pedig ennél töbnyire határozottan tagadják, hogy önszántából jutott oda.

A középkor elején volt idő, midőn tisztelt és barátságos emlékejlül keztyüt dobta az aggszűzek sirjába: a társadalom legnagyobb része ma is ezt teszi, azzal a különbséggel, hogy életükben dobja oda a harci keztyüt, azt állítva, hogy elbizakodásuk miatt maradtak magukra. Bármiként legyen is, melegen ajánlom őket a nemes szívű nők figyelmébe. Hadd zugolódjék az agglegény vagy aggszűz rokon a gyermek-lárma miatt, ha figyelemmel kísérjük, látni fogjuk, hogy önként szeretik meg azt a sokat ócsárolt gyermek-zsibajt csak barátságosan fogadják. H.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **A Muraközi Magyarság versenydíjára** Simon István ivén újabban adakoztak:

Pecsnornik Rezső	1 K — fill.
N. N.	1 „ — „
Rosenbere Lajos	2 „ — „
Hochsinger Gyula	1 „ — „
Hencsey Gábor	1 „ — „
Péterffy Kálmán	1 „ — „
Vugrincsic Ferenc	— 40 „
N. N.	1 „ — „
összesen:	8 K 40 fill.

Tekintettel az idő előhaladottságára, kérjük a gyűjtőívvel rendelkezőket, annak míelőbbi beszolgáltatására.

— **Egyházi kinevezés.** Zrinyi Miklós kisszabadkai káplán, városunk szülötte Gradinára (Horvátország) plébánosnak nevezett ki, mely gróf Jankovics László volt zalai főispán patronátusa alatt áll.

— **Változások a szentferencrendi rár-dában.** A szentferencrendűek csáktornyai zárdájának atyái között az idén is változás állott be, a mennyiben a rend zágrábi káptalanja Lach Landulf csáktornyai vikáriust Kostajnicára (Horvátország) házfőnöknek s helyébe Dolenac Gábor volt Ivanics klastromi zárdafőnököt csáktornyai vikáriussá nevezte ki.

— **Eljegyzések.** Fejér Jenő, a Csáktornya vidéki takarékpénztár főkönyvelője eljegyezte özv. Sujánszky Imréné. szül. Grohman Irma úrnőt Keszthelyről.

Strausz Károly hannoveri kárposztos és díszítő, lapunk kiadójának fivére eljegyezte Bluth Paula k. a. Hamburgból.

Müller Jakab zágrábi keresk. eljegyezte Csáktornyan Aschner Regina kisasszonyt, Aschner Ignác vojnicai keresk. k. leányát.

— **A szerdai hetivásár,** mivel Nagyboldogasszony napja az idén szerdára esik, f. hó 14-én, azaz kedden fog megtartatni.

— **Társasvacsora.** A csáktornyai te-kéző társaság f. hó 9-én este Filipics Lajos plébános, országyűlési képviselő tiszteletére fényesen került társasvacsorát rendezett a Hencsey-féle vendéglő kerthelyiségében. Az estély, melyen mintegy 40-en vettek részt, a legjobb hangulatban csak a késő reggeli órákban ért véget. Pohárköszöntőkben sem volt persze hiány, melyek legsikerültebbje az ünnepeletté volt, ki megköszönte a polgárok bizalmát, a választás kereszttüvelében résztvett buzgóságát és fáradhatatlanságát, melynek ellenében a kerület érdekeit szíven viselni és azokat az illetékes helyeken minden erejével megvédelmezni ígérte.

— **Arany a Murában.** Hónapokkal ez-előtt mi is megirtuk, hogy egy társulat van keletkezében, mely a Murában levő aranyat a homokból kimosni és értékesíteni akarja. Mint most jelentik nekünk, ugyancsak fenti célból tartózkodik Muraszerdahelyen Meinhold Hubert főmérnök, aki próbákat végeztet. A próbák oly meglepők, hogy az arany mosás már novemberben nagyban is megkezdődik Lapány község határában. Mint értesülünk, az aranymosásnál muraközi munkásokat fognak alkalmazni.

— **Csárics Adolf sikerei.** Ezelőtt 6 évvel Győr városa gyümölcsstelepet létesített, melynek tervezetével és megalkotásával Csárics Adolf földienket, a kiváló szakembert bízta meg. Csáricsnak oly területet adtak a gyümölcsös céjaira, amely homokbuckás, gabonatermelésre alkalmatlan talaj volt és ő sktadudásával ezen közel 16 holdnyi területen oly gyönyörű gyümölcsöst létesített, amely ma már kiállja a versenyt hazánk legtöbb gyümölcsösével, sőt sok esetben felülmúlja azokat. Pedig, mint a »Gy. H.« írja: Csáricsnak eleinte nemcsak elemi csapásokkal, de kicsinyes szekátúrákkal, copf-fal és keréktöréssel kellett megküzdnie

munkája közben. És Csárics ezeknek dacára is országos hírűvé fejlesztette a győri gyümölcsöst. Tanulmányozás céljából mindig többen és többen keresik fel az ország minden részéből. A múlt évben Mojnár István miniszteri tanácsos gyümölcsészeti biztos is megtekintette a gyümölcsöst, a ki a telep célszerű beosztásáért és mintaszerű kezeléséért elismerését fejezte ki Csáricsnak. — A telep hatalmas négyszöget képez, mely három egymást keresztező kocsiút és egy keskenyebb harántút által 8 négyszögű táblára van osztva. A főbejáratától 50 méter hosszú lugas vezet az első harántkocsiútig. Ez a lugas dusan megrakott gyümölcsfaágaival valódi látványosság s a legnemesebb alma és körtelajok képezik. A lugastól jobbra és balra fekvő két táblát a redély- és piramisrendszer szerint kezelt törpe gyümölcsfák foglalják el, melyeknek dus gyümölcsstermelése ékesen szóló bizonyíték a redélyrendszer kiválósága mellett. Az egész telep mintaszerűen van gondozva, hernyónak vagy más féregnek semmi nyoma, a lombot gombabetegek ellen szorgalmasan permetezik, s általában mindenütt meglátszik Csáricsnak, az intézőnek gondos keze, aki csaknem naponta reggeli 4—5 órától kezdve késő estig dolgozik a telepen s felügyel 3 kertésznek s 8—10 napszakosának munkájára. — A közel 16 kat. holdnyi telepen van 71 drb. diófa, a faiskolában 25—30,000 csemete, a magastörzsű gyümölcsösben 1807 fa, a redélygyümölcsészeten 3000 drb. alakfa és piramida, a szőlőben 6620 tőke. — A termésben általában nagy bőség mutatkozik az idén s a francia rendszerű szőlőtáblában nem ritkák az olyan tőkék, — melyeken 38—40 fürtöt lehet megolvasni.

— **Köszönet.** A csáktornyai iparosifjak egyesülete ezúton mond köszönetet: a csáktornyai keresztény nőegylet elnökségének, hogy a július 22-iki mulatságra a tombola kártyákat rendelkezésére bocsájtotta, Antonovics József vendéglősnek a villamvilágításért, Sáfrán István képezdei tanulóknak az általa készített tombola tárgyért.

T Á R C A.

Az asszony.

(Folytatás és vége).

Házasságom első napjait csupán azzal jellemzem, hogy egy hétig el se hagytuk otthonunkat. A levelek már napok óta felbotlatlanul hevertek íróasztalomon. Egy nap elhatároztam, hogy elolvasom valamennyit. Minden levél egy-egy kötelességemre figyelmeztetett. Nagynehezen el is határoztam, hogy kötelességeim teljesítése után látok s hosszú, nehéz búcsuzkodás után el is indultam hazulról.

— Délben hazagyere édes . . .

Délben haza is jöttem. A terített asztal, a szobák rendje, a lakás illata, feleségem ruházódása, minden, a mellett tanuskodott, hogy távol-létemben is csak velem foglalkozott. A szerelmes asszonyok kitűnő emlékező tehetséggel rendelkeznek. A mit völgény koromban vagy a mézeshe-tekben csak úgy érintve, előtte kedves dolognak emlegettem, annak egy részét magam előtt láttam és ez így folyt napról-napra.

Mintha csak jegyzéket vezetett volna a feleségem a nekem kedves dolgokról. Minden nap valami újjal lepett meg, a mi a szájam ize szerint volt. Az étel, az ital, a fűtés, a világítás, az étkezés, lefekvés órája, egy szóval minden szokásaimhoz volt alkalmazva.

Az asszony jobban ismerte szeszélyeimet, szokásaimat, kedvteléseimet, mint jó magam. Önzetlen volt a végtelenségig. S én éppen önzetlenségnek, mely azonban nem volt objektív, tulajdonítottam, hogy oly éleslátásu pszichológiával rendelkezik. Később már szinte adta az önzetlent és

— **Tilosan termelt dohány.** A stridói pénzügyőri szakasz vezetője Berethalmi Soma szemlélsz Slogan Ferenc kerpéci lakosnál 10 tő dohányt és Neumann Simon határőrsi lakos kertjében 122 tő dohányt talált tilos termelésben.

— **Az erdőőrök fegyvertartási joga.** A belügyminiszter egy rendelete több szolgabírónak azt az intézkedését, hogy az erdőőrök csupán szolgálati és nem vadászfegyverrel lehetnek külön engedély nélkül el-látva, s egyidejűleg elrendelték, hogy a vadászfegyverek, amennyiben azok a kitűzött záros határidő alatt golyós fegyverekkel fel nem cserélhetnének, elkoboztassanak: megsemmisítette és elrendelte, hogy a fel-esketett erdőtisztelőknek és erdőőröknek szolgálati fegyverükre nézve, szolgálatuk ideje alatt a fegyvertartási engedélyek évről-évre hivatalból megújíttassanak.

— **Korcsmai verekedés.** Uglátszik, hogy jó bora van Sostarics Dániel stridói korcsmárosnak, mert alig egy hete irtunk egy ottani verekedésről, már is újabb verekedést jelentenek nekünk. A nevezett korcs-mában múlt hó 22-én estefelé mulatozgatott Bresnyák Tamás és Levacsics Elek kísédes-di lakosok, a jó bortól aztán oly nagyra hágott a kedvük, hogy minden szó nélkül megtámadták a szintén ott borozgató Golub István prekopai lakost és egy széklábbal jól elverték. A vizsgálat alkalmával a két ve-rekedő tagadja tételt, de nem igen bujhat-nak ki a büntetés alól, mert a verekedés-nek tanuja is volt Stubicár Imre 28 éves bükkösi lakos személyében. Az ő tanuval-omása alapján a verekedőket feljelentették a csáktornyai kir. járásbírósnak.

— **Meggyilkolta a vejét.** Még áprilisban történt, — amint azt mi is megírtuk, hogy Murafüred község határában meggyilkolva találták Mursinics István 32 éves földműves ugyanottani lakost, akit ismeretlen tettes forgópisztollyal lőtt agyon. A stridói csen-dőrség azóta erkélyesen nyomozott ez ügy-ben és nyomozása sikerre is vezetett. Ugyanis alapos gyanu merült fel, hogy a jelzett gyl-

kosságot Murzsinics apósa, Poszel Mihály és ennek neje Sajnovics Mária, továbbá Poszel Franciska, Trainyák József és Novák György murafüredi lakosok követték el oly módon, hogy a három előbbi saját lakásukon meg-fújtatták, azután a két utóbbi suhanc segé-lyével a mezőre vitték, hol Poszel Mihály a meghalt nyakába egy utó lövést tett. No-vák György a bűncselekmény elkövelését beismerte, míg a többiek tagadnak; azonban mert minden gyanu ellenük irányul, ez ok-ból elfogva a nagykanizsai kir. ügyészsgé-hez kísértettek.

— **Az országos m. kir. színművészeti akadémián** a beiratások az előkészítő osztá-lyába szeptember hó 10, 11, 12-én, az aka-démia I. és II. osztályába pedig szeptember hó 13-án tartatnak meg délután 3 órától kezdve.

Az országos m. kir. színművészeti aka-démiába való fölvételhez megkívántatnak: a) Szinpadias, csinos alak. b) Tiszta kiejt-ésű, csengő hang. c) Kifejlett testi alkólás mellett, (melyről az intézeti orvos ad véle-ményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi hi-telek okirattal bizonyítandó. d) Annyi mű-veltség és iskolai képzettségről való bizo-nyítvány, a mennyit e korban minden mű-velt ifjútól megvárhatni, különösen a ma-gyar nyelvtan alapos ismerete. e) Szülői vagy gyámi megegyezés. A mely jelentkező-vel ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezésüket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező növendék csupán a valóságos és törvényes családi nevével irathatja be magát. g) Jó magavise-letéről szóló erkölcsi bizonyítvány, mely vagy iskolai bizonyítvánnyal, vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhalla-nul igazolandó. h) Minden újonnan jelent-kező az előkészítő osztályba csak próbaidő-re vétetik fel; ennek leteltével újabb vizsgálat-nak vettetik alá. A fölvétel tehát nem vég-leges, a letelt próbaidő után a tehetségtelen vagy hanyag növendék elbocsáttatik. i) A belépő új növendék 2 kor. beiratási díjat s

éppen ez bizonyította azon szenvedélyektől szított önzését, melylyel engem bájainak, kedvességének békóiba akart verni, hogy teljesen az övé legyek.

Rendkívül ügyesen csinálta a dolgot. Valóságos életfilozófiája néha bámulatba ej-tett. Tudta, hogy előítem csak az érdekes, a mi rám az újdonság ingerével hat. E szerint is cse-lekedett. Az elméleteket ezért nem is szerette alkalmazni, keveset beszélt, de annál többet tett.

Minden tényének én voltam a kiinduló és befejező pontja.

Élete házasságunk első napjától kezdve ha-sználó volt a körhöz, melyet legszűkebb énem kö-rül futott meg. Csak egyben csalódott. Azt hitte, hogy cselekedeteinek nem tudom a rugóját. Ab-ban a hitben élt, hogy én nem ismerem tetteinek mozgató erőit s nekem kedveskedő cselekedeteit naivul fogadom. Nem tudta el sem képzélni, hogy áthatolok teljes lelki világán, mely előttem nyitott könyvként fektűt, melyben minden sort egy pillan-at alatt elolvasok.

Szenvedélyeim kielégítését és egyáltalában a kellemest sohasem tartottam boldogságnak. A boldogságot meg nem tekintettem életcélnak, mert a boldogság fogalmát szentimentális lények tarka és reményekre szuggéráló ötletének tekintve, nem találtam benne semmiféle reális bázist.

Ó pedig vakon hit a boldogságban, sőt ép-pen az adott neki erőt, hogy boldognak tartotta magát és bizonyára engem is. Csak azért szeret-tem eddig az életet, mert küzdelemmel járt. A legnagyobb örömet mind küzdelemmel, és a győzelmében láttam s ezt okvetlen küzdelem, harc, munka, erőfeszítés megerőltetését követelte.

Feleségem ösztönszerűleg érezte, hogy csak addig képes engem lekötni tartani, míg egyéni karakterem, — melynek egyes konturjait már-már felfedezte, — megváltoztatására nem történik

részéről támadás. Ezért megfigyelései kétségbees-tek lettek s minden előttem eddig nem nyilvání-tott cselekedetének végrehajtását sok-sok filozofiai alapon való gondolkodás előzte meg s még azu-tán is rendkívül óvatossá a kivitelben, de nem tarthatott már soká a feleségem — boldogsága. A változatosság erőszakolása mindeanap kirívóbb lett. Az eredettségével ő sem bírta tovább. Agya, szíve, lelke elfáradt.

Ismétlésekbe esett.

Mind ezt láttam, de egy tettem, mintha észre sem venném. Vergődése olyan volt, mint a szár-nyaszegett madáré: csak nagynehezen tudta fész-két elérni, hogy párja mellett lehessen.

Sajnálni kezdtem. A sajnálkozás bizonyos megalázó rokonszenv, a mely felemelni nem tud, mert maga is letékint. Minél erősebben fejlődik a sajnálkozás, annál lejjebb kell szállnia kifejezőjé-nek. A sajnálkozás először csak demoralizál, aztán elsötétíti a lelket, a szívet, az agyat, végre gyászos érzelmeket táplál . . .

A sajnálat volt az első tördőfés, mely az asszony boldogságát érte. Újat nem tudott többé nyújtani. Egyre monotonabbá lett a közös családi élet s egyre változatosabbnak látszott ennek el-lenében a nagyvilági lét. Az unalom költözött a kis otthonba. Fagyasztó hidegség uralta a szobá-kat, a melyekből szíve, fázva menekülni igyekez-tem. Az unalomtól való irtozásom szinte kétség-beesett volt.

Akkor hirtelen beteg lett. Egy kissé felme-legítette a szívemet, mert a részvét ki nem irt-ható az olyan kebelből, melyben az érzelmek hullámanak. Meghalt. Ez volt a szerencséje!

Boldogtalan, szerencsétlen lett volna!

NAGY BÉLA.

10 kor. felvételi díjat, valamennyi növendék pedig 2 kor. beiratási díjat, azonkívül 60 kor. tandíjat tartozik 2 részletben u. m. 30 koronát a felvételkor és 30 koronát február 1-én előre fizetni. j) Minden fölvelt növendék tartozik szülőivel, vagy gyámjával együtt az eléjük terjesztendő kötelezvényt aláírni.

Bővebb értesítést az intézet igazgatósága (Budapest, Kerepesi-út 21. szám II. em.) készséggel ad.

— **Athelyezés.** Márton Áron helybeli pénzügyőri biztoshelyettes a pénzügyminiszter Nemeszlóra (Árva megye) helyezte át.

— **Házak előtti járdát öntözni kell.** A közegészségügyi hatóság azon figyelmeztetéssel fordul a háztulajdonosokhoz, hogy tekintettel a kánikulai hősegre, házaik előtt levő járdákat öntözni sziveskedjenek. Az öntözés nemcsak hogy lehűti a levegőt, de leköti a port is, ami a járókelő közönségre nézve igen is nagy jótét.

— **Víz a kutyáknak!** Ezen figyelmeztetés minden kutyatulajdonosnak szól. Tudvalevő, hogy a kutya nem izzad bőrén át, hanem nagy hőségben gyorsan kell lélegeznie. — A tüdőnek eme gyors működése természetesen hamar kiszáritja a géget s nagy szomjúságot von maga után. Töltünk tehát napjában többször friss vizet a kutyánknak, mert ezt nemcsak az állat egészsége kívánja így, hanem az ember biztonsága is. — Mert tény, hogy vesztesség többnyire a víznek nélkülözéséből keletkezik. — Ezt a figyelmeztetést pedig az országos állatvédő egyesület közli.

Kereskedelemügyi minisztertől

47769 sz.

V. 1906.

Az előfizetők nevének egyszerűen többször felvétele — a távbeszélő előfizetők névsorába.

A közönség érdekében megengedem, hogy 1906. évi augusztus hó 1-től kezdve a távbeszélőhálózatokhoz csatlakozó előfizetők állomásaira vonatkozó adatok (az állomás kapcsolási száma, az előfizető neve, foglalkozása, lakócíme stb.) az érdekeltek ebbeli kérelmére, a távbeszélőhálózatok előfizetőinek betűrendes névsorába egyszerűen többször is fölvegyenek, az alább feltételek mellett:

1.) A távbeszélőhálózatok előfizetőinek névsorába minden előfizető neve ingyen csak egyszer vehető fel. Az egyszeri fölvetel szövege nem haladhatja meg a 70 betűt. A 70 betűtbe nem számítatik be:

a) a kapcsolási szám;
b) a lakás cím olyan helyeken, ahol az előfizető lakására vonatkozó közelebbi adatok (kerület, utca, házászám) felvétele meg van engedve;
c) a főállomáshoz csatlakozó mellékállomások számának megjelölése (p. o. 3 mellékállomással) — a főállomás nyilvános, vagy időszaki jellegének feltüntetése (p. o. nyilvános állomás, nyári v. téli állomás V/1—X/31.) végül oly mellékállomásoknál, a melyek a névsorba a főállomás számával vannak felvéve, az a hivatkozás, hogy a főállomás kinél van berendezve (p. o. főállomás az alapítványi bérpalota kezelésében).

2.) Az az előfizető, a ki állomását egynél több elnevezéssel kívánja a névsorba fölvetetni, minden egyes felvételért 6 korona évi díjat fizet. A díjfizetés mellett való felvételre nézve is az előző 1.) pont alatt foglaltak — irányadók.

3.) Ha a díjköteles szöveg 70 betűnél többet tartalmaz, a 70 betűt meghaladó díjköteles szövegnek minden 35 betűje után további 3 korona évi díj fizetendő. — A 70, illetve 35 betűnél kevesebb betűt tartalmazó szövegre teljes 70, illetve 35 betűnek számít s mint ilyen 6, illetve 3 koronával díjaztatik.

4.) A 2.) és 3.) pontok alatt megállapított díjak a naptári év kezdetén egy összegben és e-

lőre esedékesek és az előfizetési díjakkal együttesen szedtetnek be. A lefizetett díjakról a hivatal (pénztár) nyugtát állít ki.

5.) Évközben bejelentett olyan díjköteles szövegek fölveteléről, amelyek az év folyamán kiadott névsorok mindegyikében már nem jelenhettek meg, a fennebb megállapított díjak az a hányada fizetendő, ahányszor az évben a névsor még megjelenik. (P. o. ha a névsor évenként négyszer jelenik meg s a díjköteles szöveg csak az év második felében kiadott két névsorba volt fölvehető, az előfizető a 6 koronának felét fizeti.)

6.) A kik a névsorban már ezidőszert is egyszerűen többször szerepelnek, azokra nézve a jelen rendelet határozatai 1907. évi január 1-től kötelezők.

7.) A közhatalóságok, közhatalok és közjótékonytársulatok által intézettek állomásaira vonatkozó adatok az állomást bérli hatóság stb. külön kérelmére és az 1.) pont alatt említett terjedelemben egyszerűen többször is fölvehető a névsorba; díjmentesen azonban ezek is csak legfeljebb háromszor.

B u d a p e s t, 1906. július 18.

KOSSUTH s. k.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Hogyan kell sörárpát csépelni?

A maláta-gyárosok és sörfőzők általában arról panaszkodnak, hogy a Magyarországon vásárolt sörárpából nem tudnak jó malátát készíteni. Ennek pedig nem az árpa az oka, hiszen Magyarországon kitűnő minőségű sörárpa terem, hanem az, hogy a gazdák és a cséplőgépekkel téves balhiedelemből nagyon is letoklászolják, lekoptatják, legömbölyítik és ezzel mindenkor meg is sértik az árpaszemet csépléskor, ugy gondolkodván, hogy az ilyen lekoptatott árpat a malátagyárosok és serfőzők szivesebben veszik.

Pedig ez nem úgy van!

Még a legjobb sörárpa sem adhat jó malátát, ha héjja megsérült, vagy a szem megrepedt, vagy bármelyik kegyes vége tulságosan le van koptatva. Az ilyen árpa áztatáskor nem adhat egészséges csirát, tehát malátát, hanem elpenészesedik. Vagy ha ad is valamelyes csirát, miután az sértett magból kelt, nem lehet tartós és vele jó sört készíteni nem lehet.

Már pedig a gazdának saját érdeke kívánja, hogy olyan állapotban hozza sörárpat a piacra, amint azt a malátagyárosok és serfőzők kívánják. Ezek pedig a sértetlen, épszemű árpat keresik és fizetik. Egyáltalán nem törődnek azzal, hogy az árpa hegyes maradt, sőt ezt jobban fizetik, mint a lekoptatottat, mert a hegyes szemű árpat a cséplőgép dobja és toklászolója minden bizonytalansággal kevesebbet sértette meg, mint a legömbölyítettet.

Ne tévessze meg a gazdákat az a régi felfogás, hogy minél nagyobb a sörárpa hektoliter-sulya, annál nagyobb az ára. A malátagyárosok és serfőzők mind szivesebben veszik a 67—70 kilós árpat, mint a 70—73 kilóst, azon egyszerű okból, mert az agyonkoptatott, legömbölyített árpa nehezebb hektoliter-sulya ugyan, de sokkal több jobban sértült szemekből áll, mint a le nem koptatott és így kevésbé vagy egyáltalán nem sértett szemű árpa, mely malátakészítésre ilyenformán sokkal jobb.

A sörárpa cséplésénél tehát nagyon kell ügyelni arra, hogy a szem meg ne sérlüljön. Miután pedig a szem a cséplőgépen két helyen sérülhet meg, ugymint a dobban és a toklászolóban, tartásuk szem előtt a

gazdák és cséplőgépekkezők a következők tudnivalókat:

Mikor és miért törí a dob a szemet?

I. Minden árpacséplés előtt ki kell próbálni a kosár állást és próbálgatások utján úgy beállítani, hogy a szemet a kalászról jól lecsépelje ugyan, de hozzá toklászát ne hagyjon rajta, se meg ne sértse.

II. Hogy a dob megsérti-e az árpaszemet vagy sem, azt úgy lehet megtudni, hogy a magfelhordó (paternoster vagy elevator) fenékén levő tolójától kihuzzuk és a szemet itt eresztjük ki. Ha találunk sértült szemet, akkor a dobban van a hiba és most keresni kell a hibát.

III. A dob a következő okokból sértetheti vagy törheti a szemet:

1. Ha gyorsabban forog, mint kellene.
2. Ha a dob nincs jól összeállítva és egyes lécek túl magasra vannak szerelve. A dobban a léceknek mind pontosan egy magasságban kell fekédniük.
3. Ha a kosár tulságosan közel áll a dobhoz, vagyis nagyon meg van húzva. Ekkor hátrább, tágra kell állítani a kosarat.
4. Ha a kosár nincs egyenletesen meghúzva és egyik végén közelebb áll a dobhoz, mint a másikon.

Ezt meg kell keresni a cséplőgép oldalán levő kémlelő lyukakon át nézve s a dobot egyenleten állítani.

IV. Új gépnél míg a kósárlécek és doborólécek kissé meg nem koptak, inkább tágra állított kosárral kell eleinte dolgozni.

V. Használt gépnél a doborólécek közepén jobban kikopnak, mint két szélükön. Az ilyen egyenetlenül kopott verőlécek nem csépelnek jól s ha akkor a kosarat közelebb hozzuk a dobhoz, a verőléc két végén megsérti vagy törí a szemet. Ez esetben a kopott verőléceket egyenesre kell reszelni, vagyis két végén a bordákat reszeléssel oly alacsonyra kell reszelni, mint aminő alacsonyra a közepén koptak. Vagy pedig új verőléceket kell a dobra szerelni.

Ha a kósárlécek élei lekoptak, ezeket ki kell venni a kosárból és egyenesre, élesre gyalulni.

VI. A kosár állítása új gépeknél a cséplőgépek oldalán levő beosztás szerint történik. Kopott kosár és dobnál e beosztás már nem mutathat biztosan, azért a cséplőgép két oldalán levő kémlelő-lyukakon átnézve szemmel is meg kell vizsgálni a beállítást, hogy az a kosár egész hosszában egyenletes legyen.

(Folytatás következik.)

Nyilttér.*)

E rovat alatt közlettekért nem vállal felelősséget a szerk.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kén- és hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlégszénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, juttányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóságnak.

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlažeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Prodplatna cena je:

Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fai računaju.

Odgovorni urednik:

LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:

MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:

STRAUSZ SÁNDOR.

Nekaj od vočarstva

Nehitite vkrej sadovno seme.

Vu našoj domovini još oo sada niga tuliko sadovja, kuliko bi moglo biti, jer vno- gi nečuju za sadovno drvo peneze dati. Povem vam dakle, kak moremo dospeti za- badav do sadovnog drevja.

Nikaj drugo nam ne treba včiniti, kak to, da ako zreloga sada pojemo, koščice ne hitimo vkrej, nego je posadimo.

Zemimo na taj cilj na zagrajenim me- stu jednu-dve grede, skopamo je na rahoma, pozobaćimo po njih, napravimo na jeden pedenj dalečine jarke vu ove razsejamo se- me, drobne koščice plitvo, debelše glublše i pokrimo je nazad sa zemljom.

Svakoga zreloga sada seme je taki mo- či posejati. Osobito pak črešnjine, breskvine, slivine, maruličine koščice je taki treba po- sejati, kak smo sada pojeli, jer ako se se- me (jedro) ovih posuši, nigdar nebude već žišlo. Pri jabukah i pri drobnim semenu moremo čekati sa semenom do jeseni i on- da ga posejamo.

Za jedno ljeto se već vu vun zitoj drevci moremo radovati, koje na jesen vun skopamo ili pak na dojuče protuletje) naj- debelše izraven korene jim nazaj odrežemo, oštucamo i vu novu zemlju, jedne od drug- ih na dosta dalečine posadimo zatem za jedno ljeto je vcepimo i ako je cepljenjak već dosta veliki zrasel, kaj korunu, vrh ima onda je na statno mesto posadimo.

Jabučne i hruskinje divjake je svigdar

treba vcepiti ali orehe, duge slive i negda breskve je ne treba cepiti i bez toga ple- meniti sad raste na njih.]

Sa tem malim poslom svaki lahko doj- de do sadovnog drevja, samo spravimo skup koščice i ne hitimo je na gnoj

Kak je treba sada brati ?

Vnogoput smo pisali već i mi, da je pobiranje sada jako znamenito delo, da sa brižljivoštom treba je to zvršavati, da je ne slobodno sada doli stepati, nego sa rukom ili sa takvim sredstvom je treba brati, da se nepobije, jer samo tak ga je moći deti da duže stoji, pisali smo i to da je iz dre- va ne dobro taki sve pobrati, nego po cajtu, kak se vre sad zori, zrelosti znak mu je to da se odpusti od kite, kak da bi ga odre- zali, jer ako je kiticu treba vtrgnuti onda je sad još ne dosta zrel; pisali smo i to, da je sada treba na klase razdeliti gledč tak na zrelost, kak na kakovču.

Sve to su jako znamenite stvari, na koje je prilikom pobranja treba paziti; ali i na to moramo paziti da prilikom branja ne napravimo škodu već sledećeg leta plo- du? Onda ako sa sadom one male kitice na kojih je sad, koje su tak rekuč gnezde cveta i sada, koje duže leta plod daju, ako nje doli trgnemo, strašno veliki kvar na- pravimo. To osobito onda se pripeti, ako nezrelo strgamo doli sada, koj se drugač neda doli, kak sa kiticama.

Osobito si zapamtite, da prilikom hra- nja sada mislimo i na to, da škodu nena- pravimo k letošnjemu piodu.

Kakove fajte sada plodimo ?

Na to pitanje je lahko odgovor dati. Koje su za našu potreboču najbolše, najviše hasna doneseju, i najleži nje je prodati. Bli- zu varaša stanjući dobro činiju, ako rano- ga sada plodiju, jer tak iz ovoga vnogo hasna moreju imati. Zimski sad je osobito za pošilanje priličen jer se ne skvari. Sa jednom rečjom gazda si sam more premis- liti, kakova fajta bude za njega bolša. Kak- vogud fajtu naj neplodimo, jer zemlju ceca a ipak se ne izplati.

Da kakove fajte naj drži gazda, to naj- bolje da pita nekoga od njega vu vrtlar- stvu spametnešega. Gde je škola, tam svig- di su je i školski vrti. Školskih vrtov rav- natelji budu sigurno navuka znali dati gaz- dom, kakovo sadovno drevje je za nje bolše.

Sadovni pijac vu Budapešti.

Vu Budapešti jako vnogo sada potro- šuju. Moremo reći da tu se potroši i lujši i bolši sad.

Pak još više bi se ga potrošilo, ako bi već pri zadnjih trgovcih, pri filarkah i pri štacunarah ne bil tak dragi.

Gazdi iz te dragoče neimaju vnogo hasna. Jer veliki trgovci i agenti malo cene plaćaju gazdom za sad. To je velika falinga da dok do filarkah dojde sad, zatoga tri, četiri gazde premeni. A ta dragoča je čista suvišna gazdom, nikaj drugo kaj jim kvara dela. Jer stem menje sada se potroši. čim je dražeši.

Z A B A V A.

Invalid i virtuoz.

Bilo je to još za vladanja cesara Frana I oko godine 1830. Liepi dan je polovicu Beča izvabil van u »Prater« gde se je puč- ka svečanost sa raznimi zabavami obdržavala. — Množina puka se je tu na okupu našla, mlado i staro, otmieno i priprosto se je tu veselilo; a došli sumnogi i iz okolice, stranjski na to pučko veselje. — Gde su veselili ljudi, tam se ima i on nečemu nadati- ko- jega je siromaštvo prisililo pomoć od drugih zaprositi, koje je sreća obilnije nadielila. An- da su tu u to ime bili i množina prosjakah, harfemistah, verklerah, koji su si svi po koj krajcar želeli zaslužiti.

U ono vrijeme je u Beču živel nieki invalid, čija penzia je bila za živeti premala a za umrieti prevelika. Prosjaćiti oko- lo nije hotel. Anda je prijel u ruke gusle, koje se je za mlade dobe od ota malo svirati naučil. I on se je svojnimi guslami potrudil u Pratter, te se je postavil pod jedno veliko drvo u siencu, a njegov pes pudel, pak je

bil tako naučen. da je invalidovoga staroga škrljaka u lampah držal, u kojega su onda milosrdni prolaznici po koj krajcar hitili, koj je već hotel.

Danas je invalid takaj tu stal i guslal, a njegov pudel je kraj nyega sedel škrljakom u ustih; ali ljudi su svi samo mimo prola- zili a škrljak je ostal prazen. Da su ga lju- di samo jedan krat pošteno poglednuli, bili bi se svakako morali smilovati, jer: Riedki siedi lasi pokrivali su mu lubanju, stara, loznata soldačka kabanica mu je bila odieća. On se je u više bitkah boril i svaka takova je na njegovom tielu ostavila svoje znami- enje. Samo tri prsta desne ruke su držali lučeca, jedna kartätsa je ostala dva odnesla pri Kollinu, a jedna veća krugla mu je kod Asperna odnesla desnu nogu. Pak ipak dan- as ga neće nitko pravo poglednuti svi su u veselju za njega slipeći, makar da je za svoje zadnje krajcare kupil strunje, po ko- jih sada lučecom vleče i one stare marše i plesove svira. Sve samo napred u veselje hrlil, a njega niti nitko nepogleda.

Tmurno i zalostno je stari soldat gled- dal za njime prolazećimi na liepotu i raz- košnost njihove odieće, kak je to već pri

takovih prilikah običaj. Njihov glasnii smieh prodiral mu je kakti trn duboko u dušu, danas u večer — kak je videti, bude se starac moral bez večerje — gladan na svo- ju slannatu postelju svaliti, tamo gore pod krovom na nahižju. Njegovomu psu pudelu je bilo izbilja u tom pogledu na toliko bo- lje, jer si je on putem domov mogel na ulici kakovu odbačenu kost, ili po kojem dietetu izgubljeni komad kruha ili zemlje najti pak time glad poišiti.

Već je bilo prilično kasno popoldan. Njegovo ufanje je propadalo kak i sunce zapadalo; jer već su se nieki izletnici vra- čali svojim kućam, a u njegovem škrljaku nema još niti jednog krajcara na pol zem- lje. — Zaista ga popade neizmerna žalost i bol srdca sada promišljavajući svoje zas- luge branjem domovine i gradjanah od neprijatelja i eto sad — plače za isto. Pre- ko licah puno brazgotinah, koje si je u ra- tu pribavil, se sada navleču oblachine a na oči mu navriju suze tak da nije opazil u blizini stojećega elegantno obučenoga gospo- dina, koj ga je već duže vremena promat- ral i njegovu muziku poslušal i kojemu je bilo na licu videti, da ga je siromaka in-

Na toj stvari si gazdi tak moreju pomoći ako sami se trsiju skup vu družtvo stati i onak pošiljati sad vu Budapeštu. Dobro i lepo spakuvani sad je i vu stranjske zemlje moći poslati jer tam takaj vno go sada potrošiju vu velikih varasih.

Politički pregled.

Vu politici je sada mir. Samo na nekih mestah je zbiranje ablegatov, gde je prviš ablegat ili vumrl, ili se doli odpovedal. Tak su na priliku vu Nagykörösu zebrali za ablegata jednoglasno Barabas Bélu, kojega su prilikom velikog zbiranja vu tri mestah zebrali, vu Aradu vu Nagyváradu i vu Budapešti je opet stupil gori, ali tu je vezda drugoć propal. Ravno zato nije dugo bil bez ablegacije jer su ga vu Nagykörösu jednoglasno zebrali za ablegata. Barabas Béla je Kossuthove stranke ablegat.

Drugo zbiranje je vu Kolozsvaru bilo. Tam se je četiri kandidatov hrvalo za ablegaciju. Ali niti jedan nije dobil od polovice votumov već. Pak zato med dvema, med Kecskeméthyem koj je 435, i med Böhmom koj je 366 votumov dobil, bude novo zbiranje. Druge novosti nesu vu politici.

KAJ JE NOVOGA?

— **Kalendar.** Augustus 13. Ponedjeljek, Hipolit muč. — 14. Tork. Atanazija dev. — 15. Sreda, Velika meša. — 16. Četvrtak, Rok prizn. — 17. Petek. Liberat epat. — 18. Subota Helena carica. — 19. Nedelja Joakim. — Evangelium ove nedelje, kad je Jezuš išel iz okolice Tirusa. — Sejam bude 16-ga vu Dráskoveczu, 18-ga vu Muraszerdahelyu, prošćenje na veliku mešu vu Muraszentmártovu i vu Muraszentmártyi. — Vreme bude lepo, pod kraju deždj.

— **Strela je vudrila.** Šavnik Hanz zvanoga poljodjelavca pri Svetim Lenartu na Štajerskoj. Juliuša 21-ga je odvečer ob 1/2 tretji vuri strašna grmljavica nastala i viher, nesrećen človek pak je vuni bil na polju i deteljicu spravljal. Strašna bura je do četirte vure trajala, kada se je ploha zpusila i fertalj vure je curelo, kak da bi

vlevali. Veliki strah je bil ondi, jer se niti stari nepamtiju, da bi takov viher gda bil.

— **Od steklih psuv.** Opet čitamo vu novinah da se je vu više mestah steklina podigla gori med psi. Kak je nevaren stekel pes, to svaki zna i kuliko nesreće more zročili Pak zato niti nije treba govoriti od nevarnosti stekloga psa lego gledimo rajše, kaj je zrok tomu, da pes ostekli? Najvišeput je zrok, da je pes ne dobil vodo i od žedje je osteklil. To si iz toga misliti moremo, da se steklina skoro navek vu leti pojavi. Ob-last opet — opomina gazde, da naj daju psam dosta vode piti, da tak ovi nebudu od žednje ostekli.

— **Buna vu Ruskoj.** Kak se vidi ruska buna bude — zaspala. Vlast sa svom silom tuče i vu rešt meće žrtve, vodje bez milosti na smrt odsudi na jezaro i jezaro ljudi skonča, da tak zaduši bunu. Tak anda kak se sada čuje, ruska buna bude zaisto zaspala. A to zato, jer pravoga vodja nema. Jeden je drugomu jalen jeden drugoga javi, nisu vu redu združeni, nisu vučni zapovedi dakle lahko izvrši med njimi ruska vlada koja zna, kak jetreba bunu vtišiti. Ako drugač ne se penezi podmiti nekoje zmed puntarov. Tak anda opet su se oblaki na malo vreme razišli zvrhu carove glave. Da se stalno ne to si moremo misliti.

— **Velika nesreća na morju.** Strašna nesreća se je pripetila na morju blizu Hormigas otokov blizu Španjolske, gde se je na jednoj pečini razdrapila Sirčon zvana paroladja. Dovezda su više tristo mrtvih po-tegnuli vun iz vode. Med mrtvini je vno go znamenitih ljudih. Dva biskupi jeden nad-biskup, jedan pevac više svečnikov i vno go drugih ljudih je vu morju našlo smrt. Kak se javlja, do sada su potsto ljudi oslobodili živi iz morja. Nesreću jedamsifta kapitan zročil. Kapitan je znal ea je mesto, kud hoće iti pogibeljno i da ga vno go pečinah ravno na onim mestu vu morju, ali zato je sa celom jakostjom išel prana pečinam. Kapitana su na lanc okevanoga vu rešt. — Prilikom oslobodjenja ljudi je i jeden magjarski dam-šil oslobodjal i više sto osobah oslobodil. Kak takaj više ladjah i barkah su posluva-vle pr oslobodjenje.

— **Zatukli su logara.** Vu Annafalvi

je vu petek oa večer pazit išel vu šumu Novák János logar i od onda je zginul. Vu ponedjeljek su ga našli vu šumi mrtvoga, dve kuglje su mu bile vu prsah. Tak držiju, da su nesrećnoga človeka zverokradice zak-lali. Istraga teče vu toj stvari.

— **Zlato vu Muri.** Već smo i mi pi-sali nekulikum mesecu, da se je jedno družtvo utemeljilo, koje bude vu Muri zlato pralo iz peska. Naj me kak su iznašli, vu Muri je vno go zlata vu pesku, kojega je voda iz bregov donesla. Zbog toga se već i Meinhold Hubert mernik vu Muraszerdahelyu zadržava, gde grobe dela. Kak se vidi ove probe su sa svrhom isle, jer kak nam javiju, vu no-vembru se započne već i vu velikem delo pri Lapány občini. Za težake budu medji-murske ljudi hasnuvali.

— **Nesreće pri strelanju proti tu-či.** Vu goricah pri dočah se je nesreća pripetila pri strelanju proti oblakom. Vencer-linova žena Poseka je viedla da se tuča-približava pak je zato strelala iz štuka. Ali štuk se je razdrapil tak nesrećno, da su falati željeza nesrećnu ženu postigli i ona je od dobljenih ranah vumrla.

— **Pogibelj vu vatikanu.** Vu vati-kanu se je skoro velika nesreća pripetila. Vu papinoj palači se je bolta doli vruhnula ali na sreću nikoga nije bilo onda vu pa-laci. Vruhnenje se je zato pripetilo, da su već na stotine leta navek prezidavali nutri vu vatikanu, bez toga da bi gledali jeli budu stene držale i jeli nebude nevarno Sv. otec papa bude sada sve dal popraviti. Poprav-ljanje bude više milijimov koštalo.

— **Matično imenovanje.** Vu Mura-szentmártonsku notarijušiju je za voditelja matične knjige Földes Imre notarijuš ime-novani.

— **Novi plebanuš.** Zrinyi Miklós kis-šzabadskački kapelan je za plebanuša ime-novan vu Gradinu, polog Virovitice.

— **Muški kalendar za august.** Ka-da se august k koncu bije, vreme rado rep zavije. — Po kristušovim preobraženju se takaj i na zemlji počne sve preoraziti. — Lepi Lovrenc, lepa jesen. — Po sv. Lov-rencu ne raste niti drevje niti trsje — Po Lovrencovim počne svaka voda hladna biti. — Či kukuvaca dugo kuje — Ako je

valida zla sreća duboko dirnula. — Kad je starcevo guslanje ostalo bez uspeha, te utrudjena ruka nije bila u stanju lučeca dalje voditi a drvena noga tielo držati, sedne se na kamen te si šakom podupre čelo, a iz očuh su kapale na zemlju pod nogami suze, koje je ova hitro upila, kak da hoće sakriti plod čovječanskog nemilosrdja.

Ali on elegantno obučen gospodin, koj je tam ne daleko na lipu naslonjeni stal i invalida promatral, je opezil, kak je stari soldat si klakastom rukom suze pobrisaval, za da im sviet nebude traga videl. Ove suze staroga invalida su elegantno oblečeno-mu gospodinu tak vruće na srdce padale, kak kipuće ulje — i tak, da već nije mogel izdržati, već je izpod lipe stupil napred, napravil tri koraka do staroga invalida, pru-žil mu stanovili sreberni novac i rekel:

»Posudite mi jedno malo vaše gusle!»

Stari invalid zahvalno za novac pog-leđa toga gospodina, koj je niemački govo-ril, kak da bi se po trčkovju na kolih vo-zil, bi skoro reči: Kak je invalid gusle igral. — Bilo mu je na govoru poznati, da nije bečan, dapače niti austrijanac već francez. Medjutim je stari invalid ipak razmel, kaj

hoće, te mu pruži svoje gusle. One nisu bile baš najgore vrsti, jer su bile još invalido-vog oca, koj je bil od meštrije muzikaš, a čim su gusle starije, tim su bolje. Ali naš invalid je po njih tak strahovito strugal, da bi človek mislil gusle nevaljaju.

Gospodin je anda vzeme u ruke, na-tegne žice te je zložil kak zvon, a onda — proti invalidu veli:

»Ja budem sad igral a vi collega po-birajte novce!» — I tim pričme igrati, da je stari soldat pričel na svoje gusle u gos-podinovoj ruki široko gledati neznajući, jeli su to još one njegove gusle ili je je gos-podin samienil, takovi skladni vugodni tonuši su izpod prstih nepoznatoga gospodina se razlievali.

Sad su mimo idući izlietnici pričeli postujat gledajuć toga elegantnog gospodina i slušajuć njegovo igranje, kakovo se svaki dan nečuje. Svaki je odmah uvidel, da taj gospodin nesvira radi sebe već za siromaš-noga staroga invalida, ali poznal ga nije nitko. Sve veća i veća hrpa slučateljah se je okolo njih nagomilavala, od grofovskih častih gospoda pak do najnižeg pučkog čo-vieka, sve je tu stalo te izvanrednu muziku

slušalo. U invalidov škrljak su padali zlatni sreberni i bakreni novci, kak je već komu kasa dopustila i kakovo je tko srce imal. Pudel je već pričel hrčati. Jeli je bilo od srditosti ili od veselja? On već nije mogel škrljaka lampami držati, tako je težak već postal.

»Izpraznite stari škrljaka!» — doviki-vali su okolo stojeći invalidu — »on bude još jedan krat napunjen!» — Stari ga je izpraznil, i izbiljal! — Još jedan krat je mor-al iz njega novce zesipati u torbu, u kojoj je navadno svoje gusle čuval.

Nepoznati igrač je tu stal iskretimi se očmi te je oduševljeno sviral, da se je od svih stranah samo: »Bravo! bravo!» — orilo.

Sve je bilo od prelepog guslanja izne-nadjeno. A kad na jedan krat guslač svo-jemi nebeskim melodijami prejde na tako pri bečanih objubljeni cesarsku hymnu, on-da pak je veselje postalo neobuzdano i svi se za muzikom zajedno izpievali prvu štro-fu cesarske hymne, poznatu pjesmu: »Bože živi . . .» — Kad pak je pjesmi kraj bil, metne gospodin gusle u naručaj srećnoga

okolo Lovrenca vedro vreme, bude sladka vinska kapljica — Kaj august ne skuha, ono september ne speče — Jasna velika meša dobro vino donase — Greh je pred sv. Jakobom krumper kopati, pred sv. Laurentom silivu odtrgati i pred velikom mešom kuruzu peč. — Med mešami beri za vračstvo trave. — Koj po mali meši krsi, taj za za-peckom suši.

— **Lepa pelda.** Vu Serbiji školska deca fondaju gusenice i škodljive kukce. Ljetos su deca uništala 21 milijun metuljov. Za petsto metuljov 20 krejcarov dobiju. Te dvajsti krejcare orsag plati deci. To je jako spametno. Dobra pelda da bi se i pri nas nutri vpejalala.

— **Strela je vudrila** vu puškinoga praha turen. Vu Ljubljani je strela vudrila vu soldackoga puškinoga praha turen i 2 jezere kil puškinoga praha je exploderalo te vu luft odletelo. Ako bi se vekši turen bii exploderal vu kojem je 200 jezer kilogramov puškinog praha bi pod luft otišlo od strašne sile cele Ljubljane.

— **Drota staroga od telegrafa,** moreju gazdi dobiti, ako to prosiju vu molbenici od ministeriuma. Takov drot je za o-grajenje jako dober. Na molbenicu je za 1 korunu biljeg potreben.

— **Otec i sin.** Otec veli Jožeku, (koj je bil tam znjim vu hiži): Ja neznam kaj je ovoj mojoj britvi Jožek, da opet neće rezati tak, kak je prošlu nedelju. — Veli Jožek Je istina japa, vidim da vam neće tak rezati, kak je meni v sredu dasam si iz kurzinja kola delal žnjom.

— **Cirkveno imenuvanje.** Lach Landulf csáktornyaiskog klostra vikarijuš je na žalost svih farnikov iz Csáktornya premešen. Imenuvan je za gvardijana. Na mesto njega bude došel vu Csáktornya pater Rozman Robert za vikarijuša.

— **Hižni gospodari,** se od oblasti pivaju, da pred svojimi hižami naj poleva-ju. Polevanje je tak zbog zdravja potrebno, kak je zbog velike vručine vugodno. Čovek nemora tuliko praha jesti, ako je put polejani. Praha jesti pak je ne zdravo. Pod os-

invalida i prije, nego mu se je ovaj mogel zahvaliti, je med možinom zniknul.

»Tko je taj bil?« — pitali su okolo stojeći.

Na to stupi jedan starovični gospodin napred i veli: »Ja ga dobro poznam još od prošle godine iz Pariza: to vam je glasoviti virtuoz na gusla Alexander Boucher (izgovaraj Bušé), koj je jučer došel iz Franczke u Beč, za da ovde nekoliko koncertah priredi, i evo, prvoga je već alduval siromštvu. Hajde, da njegov plemeniti primer nasledujemo!«

Tim gospodin svoj škrljak pruži medju občinstvo, i opet su od svih stranah leteli novci u njega. Svaki je opet dal po mogućnosti; a kad je onda gospodin sakupljene novce zesipal invalidu u škrljak, viknul je: »Živio Boucher! — a puk je za njim opetual: »Živio! — Živio!« — Invalid pako je sklopil ruke te je molil. »Gospodine sve-moguću, naplati mu to obilno!«

I tako su one večeri bila dva sretna u Beču. Jedan je bil stari invalid, koj je na dugo vrieme bil oslobodjen nevolje, a drugi je bil Boucher, kojemu je njegovo srdce dalo sviedočbu za koju mu može vnogi ja-len biti.

Em. Kollay.

rom kaštigom se dakle pozivaju svi hižni gospodari, naj pred svojimi hižami polevaju.

— **Tjedinski sejam** bude se sledeteč tjedna vu torč obdržal. Najme vu sredu to-jest augusta 15-ga bude svetek. Velika meša, zbog toga bude se sejam jeden den prije vu torč obdržal.

— **Od baguša je vumrl.** Vu Ameriki vu Kentom je jeden Kvir zvani 18 ljet star dečko od baguša vumrl. Navekmu je baguš bil vu zubah. Najprije su mu vusta zatvrdila, zatem celo telo i jeden den se je strašno mučil, onda je vumrl. Pazite bagušari, kaj vas takaj nespravi baguš — spat.

— **Nova željeznica** do adrianskoga morja. Prošlog meseca 19-ga su odprli novu željeznicu od Jesenice do Trsta. Tri ljeta se je delala ova željeznica i 154 kilometrov je duga; stroški znašaju okoli 280 milijunov korun. Nova željeznica ima 32 banhofe, 726 mostov i 47 tunelov. Medtuneli je najdužši bohinjski tunel 6 kilometrov 339 metrov je dugi i 19 milijonov korun je koštalo njegovo zaidanje. Nas ta željeznica tuliko zanima, da su ju i megjimurski ljudi delali koji su okolo Trsta i općine kakti težaki posluvali. Ali niti ondi se nisu spozabili iz svoje mile domovine, nego su višeput pisali i našemu listu kakjkove novosti, koje su se šnjimi dogodile.

Nekaj za kratek čas.

Kakov je bil husar?

Začudjeno pregledava jeden gradjan pod bojom razdrapan husarovu opravu, pak nazadnje veli.

— Bormeš gosposn husar, napriateljski soldati su puno čisteši.

Im moreju čisteši biti, — veli husar — kad nje od Drave do Dunave i od Dunave čež Tise pod jednim po hrbtu klopamo.

Tako zvani Sándor husari su uprav onda došli purič vu Győr, kad je tam poplava i novo vino bilo. Bilo pak je obodvoje jednako kašno i žutkaste boje. Husari prosijo vino i vodu. To je veliko pitanje bilo, da vu flašah, koj je vino, a koje pak voda. Na zadnje su prisiljeni — krčmaricu bill opitati.

— Dušica, lepa gospica naj idu samo sim, pak nam naj poveju, vu koji stekli je ovde vino i vode?

I to je špajsna historija, kad je husarski trombetaš nepriatelja vkral.

Jedno popoldne med logorom su se med sobom spominali husari, i jeden veli:

— Tak se mi vidi da denes opet ne-bude boj.

— I ja si tak mislim, — veli drugi.

Kaj budemo celo noč delali? se žalosti prvi — da bi barem samo jednoga vuznika imali, nekak bi se norovali s njim.

— Donesem ja jednoga, — veli trombetaš.

— Doneses nevolju! — veli opet drugi.

— Bogme donesem! — veli trombetaš.

— Odkud bi donesel? pita onaj.

— Ne pitaj me, samo da donesem.

— Živoga? pitaju ga opet!

— Bormeš živoga!

— No pak onda samo idi! veliju mu drugi.

— Pak idem — odgovori njim trombetaš. Zatim sede si na svoj konj, i poleg strašno širokih kuruznih mekotah nazadnje dojde do jednoga potoka. Okolo potoka su vrbe bile i odovud nepriateljske patrole.

On doli stane iz konja, njega k jedni vrbi priveže, a on sam ide nazaj proti svo-mu logoru i iz kraja koruze pazi konja.

Ovi drugi jesu potlam zapazili konja i jeden zmed njih se pazljivo odškulal tamo, poste dugoga lešovanja odveže konja, na njega si sede, ali nato i trombetaš zeme napravo svoju trombentu, pak kak je samo mogel, je počel retiriranje puhati. Nato se njegov konj nazaj obrne i dvojnoga vuznika s hitrim jahanjem donesel proti logoru, a trombetaš pak ga je sglasom trombente sprevodil na logor.

I to se je zaisto pripetilo.

Pesma od vtopenoga.

Kaj se pripetilo, kaj se dogodilo, Meseca juliša trideset prvoga Dvajsti petog leta junak preštimani S imenom i s conom Terstejak zvani

Hladna ga vodica naglo vumorila, Vu najlepšoj dobi iz sveta ispravila, Cvela sumu cvela ta rumena lica, Ali da je farbu zela mu vodica.

Oj nesrečna bila ti dvanajsta vura, Da ga smrt spravila iz ovoga sveta Z večera je fučkal veselo popeval, Drugi denek tužen vu vodi počival.

Ne je tužen misli niti ovo senjal, Kaj tak malo časa sveta bil on živel, Rad bi se bil tužen smrti sloboditi Ali da ga nisu mogli mlinari vloviti.

Prijeli ga jesu ali dugu časa Da su već si znali tužnoga mu glasa. Spevali su ftiči i male ftičice, Svaki deu tuguju za njim devojčice.

Poturenski zvoni tužen glas zvonili. Da su njegvo telo vu grob sprevodili, Žalostna mu majka odmah omedlela Daje za sineka tužen glas dobila.

Imel je veselje i puno radosti, Zapor danov čule se jesu žalosti, Njegvo belo telo vu vodi je bilo, Ali da je hitro farbu izmenilo.

Svetil muje mesec i drobne zvezdice, Pajdaši mu bili vu vodi ribice, Sprevajal je žnjimi te tri duge dane, Te tri duge dane vu vodi neznane.

Vi puti i ceste i vulice hladne, Kud sem se ja šetal do gerlice drage. Vezda vam zahvalim vam pajdaši moji Koji ste mi bili navek verni moji.

Vu tugi, žalosti mene veselili I Vezadje vu drob sprevodili, Rožmarin kitica nej se zeleniti Mojoj dragoj srce nej mi žalostiti.

Malo Megjimorje mesto mi povoljno. Sprevajal sam leto svako dobrovoljno. Anda zbogom japek i tužna mamica Brat i nevesta i vaša dečina.

Sunce mi je zašlo, Mesec mi ni sveti, Moral sam ja tužen, Vu vodi vumreti.

Novák Mátyás Bottornya.

Gabona árak. — Csienna zítka

mmazsa.	1 m-cent.	kor fil.
Buza	Pšenica	13.00 —
Rozs	Hzr	11.00 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Zab	Zob	12.50 —
Kukoricza új	Kuruza nova	13.50 —
Fehér bab új	Grah beli	16.00 —
Sárga » »	» žuti	13.00 —
Vegyes » »	» zmesan	12.50 —
Kendermag	Konopljeno seme	18.00 —
Lenmag	Len	20.00 —
Tökmag	Košice	16.00 —
Bükköny	Grahorka	12.00 —

Égyedi gyártás Fritz Schulz készítésében és felelőséget vállalunk.

Magkalkálás Széchenyi díj, Grand Prix

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

333 sz 1906.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék 1906. évi 3110/p. számú végzése következtében Dr. Hajós Ferenc csáktornyai ügyvéd által képviselt Csáktornyai vidéki tkpár r. t. javára Mikecz Lukács és t. ellen 560 k. s jár. erejéig 1906. évi július hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2670 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, kocsik, szarvasmarhák, takarmány, kukoricakasok stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbírósióság 1906. V. 246/1 számú végzése folytán 560 kor. tőkeköv. ennek 1906. évi február 21-től járó 6% kamatai és eddig összesen 80 kor. bíróság már megállapított költségek erejéig, Murakirályon a helyszínen leendő eszközlésére

1906. évi aug. hó 18-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitézetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1906. aug. 5.

773

Kovald Péter és Fia

cs. és kir. szab. kélmé- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ez által módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolási és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Selinger Gizella

női divat üzlet Csáktornya

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök diszítő- és butorszővetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke és végárak, szőrmék stb. vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairol, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

Kovald Péter és fia cég.

762 — 6

Hrastovi lagvi,

vu svakoj velikoći do 70 hektolitrov
se moreju dobiti pri

Alexu Breyer i Sinu vu Križevci (Hrvatska)

Céna je od 6 korun pri 100 litrov
i dalje.

766 4-13

Lagve moreju poštuveni kupei vu Križevci
zeti.

334 szám 1906 vht.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ez -mel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszéknek 1906. évi 3109. és 3247. számú végzése következtében dr. Hajós Ferenc csáktornyai ügyvéd által képviselt Csáktornyai vidéki takarékpénztár r. t. javára Mikecz Lukács és neje ellen 3300 K. s jár. erejéig 1906. évi július hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2050 kor.-re becsült ingóságok, u. m.: lovak, szarvasmarhák, takarmány, kocsik, kukoricakasok stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbírósióság 1906. évi V. 252/2. számú végzése

folytán tőkekövetelés, ennek 1906. évi febr. hó 21. napjától járó 5% kamatai, 1/4% váltódíj és eddig összesen 213 kor.-ban bíróság már megállapított költségek erejéig, Murakirályon a helyszínen leendő eszközlésére 1906. évi augusztus hó 18-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfiz. mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik

Perlak, 1906. évi aug. hó 5.

775

A polgári és elemi iskola közvetlen közelében lakó családnál **egy vagy két iskolai tanuló**

teljes ellátásra

felvétetik. 774 1—*

Cím e lap kiadóhivatalában.

Szafarjan és nyomban szarado

Valódi
Christoph-lakk
kérendő

Ezen gyárt-
mány
törvényileg
védve van

**Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK**

Lehetővé teszi, hogy a szobák a másolsá alatt i használatos-
anak, mivel a kellőmértékű szag és a lassú, ragado szarado,
mely az olajfészeknek és az olajtaknak sajátja, elkerültek.
Emellett a használata olyan egyszerű, hogy akár maga végezheti
a másolást. A palló pedvos tárggyal feltörhető, anélkül, hogy
elcsúszna a fagyás. Meg kell különböztetni!

színezett szobapalló-fénylakk,
sárgabarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj-
fészek fűdi be a pallót a egyáltalán fény is ad. Ezzel egyaránt
alkalmasak régi vagy új pallóra. Teljesen betűd minden
felület, korábbi mázolást stb; van asztán

újszerű fénylakk (színezetlen)
új pallókra és parkettra, mely csupán fény ad. Különböző
parketre s olajfészekkel már bemásolott egészen új pallókra való.
Csak fény ad, színezés nem fűdi el a fagyás.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzet méter. (Két köbnap-
száraz szobára való) 5 ft. 90 kr., vagy 9 ft. márcs.
A kivételre magának minden városban, ahol
raktárak vannak, fűd kildandók. Munkásoknak és prop-
ektusok ingyen és bérmentve kildandók. A bevásárlásnál tessék
jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ott a több mint
tíz év óta létező gyártmányt sokféle utánozóknak s hamisítók-
s sokkal rosszabb, s gyakran a olcsó mag nem felelő minőség-
ben hozták forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Christóf Ferenc-féle tükörfénylakk

kapható:

**Mráz Testvérek-nél
Csáktornyan.**

Margitai József

Korvát nyelvtan

iskolai és magánhasználatra

Ára kötve: 3 korona.

Margitai József

Korvát-magyar és magyar-korvát

Zsebszótár új bővített kiadás

Ára kötve: 3 korona.

Kapható: **FISCHEL FÜLÖP**

könyvkereskedésben

Nagykanizsán és Csáktornyan.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű kö-
zönség becses tudomására hozni, hogy

köszén raktárt

létesítettünk.

Többfajta köszenet kicsinyben és
nagyban a **legjutányosabban** szol-
gáltatunk ki. Vidéki vevőknek igen
mérsékelt áron házhoz szállíthatjuk.

Teljes tisztelettel

Löbl Mór és Fia Csáktornya.

Csődtömeg-eladás.

Közhirre teszem, hogy a vb. FEJTEK ANTAL
csáktornyai órás, ékszerész és látszerész csődtömegé-
hez tartozó áruraktárt és üzleti felszerelést a csőd-
választmány zárt ajánlati versenytárgyalás útján,
szabadkézből el fogja adni, még pedig külön cso-
portban a csődleltár 1—150 tételszámai alatt 1779
kor. 27 fillér beszerzési — és 1058 kor. 76 fillér
becsértékben felvett árukészletet és üzleti felszere-
lést, — és külön csoportban a csődleltár 162-212
tételszámai alatt 1334 kor. 40 fillér beszerzési és
1051 90 fillér becsértékben felvett árukészletet.

Az írásbeli zárt ajánlatokat legkésőbbben **1906.
augusztus 22-én délelőtt 11 óráig** kell Roth-
schild Jakab dr. ügyvéd, csődválasztmányi elnök
úrnál Nagykanizsán, mindkét csoportra külön-külön,
benyújtani s egyidejűleg 105 kor. 87 fillért s illetve
105 korona 19 fillért óvadékol készpénzben letenni,
valamint az ajánlati feltételeket aláírni.

Az árutár közbenjöttömmel a helyszinén, a csőd-
leltár és az ajánlati feltételek pedig a csődválaszt-
mányi elnök úrnál és nálam megtekinthetők.

Csáktornyan, 1906. augusztus 9-én.

Schwarz Lajos dr.,
ügyvéd, tömeggondnok.

771 1—1